

Noorte Ehu

Nr. 7.

Suve õhtu.

1931.

„Kristuse ja koguduse eest”
E. Usklikkude Noorte (uskudevaheline) C. E. Liit.

Juhataja: Peeter Sink — Tallinna, Koidu t. 68 b—6

Kirjatoimetaja: E. Rosenstrauch — Tallinna, postkast 284

„Noorte Elu“ — toimet. aadr. Tallinna, Koidu t. 68 b—6

„ „ — talituse „ „ Koidu t. 68 b—6

„ „ — kirjad „ „ Postkastnr. 284

„Noorte Elu“ tellimisraha võib maksta postkontorisse C. E. liidu jooksvale arvele nr. 30.

„NOORTE ELU“

maksab aastas:

lihtpaberil postiga	1,30 krooni,	postita	1,20 krooni
heal	2,00 „	„	1,90 „
Välismaale lihtpaberil	1,80 „	heal paberil	2,50 „

1.800.000 „balillat“.

Staaliala vägew fashistlik noorjoo-organisatsioon ja selle kaheteistkümnepunktiline usutunnistus.

Fashistid on töötanud välja 12-punktilise usutunnistuse, mida nad õpetavad lasteorganisatsioonides „Balilla“ ja mille vastu katoliiku kirik on avaldanud protesti. See usutunnistus lastele käib järgmiselt:

- 1) Mina usun igavesse Rooma, oma maa emasse,
- 2) ja Staaliasse, tema eijündinud tütreisse,
- 3) kes on saadud ta (Rooma) neitsilikust ihust Jumala armu läbi,
- 4) kannatanud barbarite all, risti löödud, ohvriks toodud ja maha maetud,
- 5) alla läinud surruhauda ja üles tõusnud surruist 19. sajandil,
- 6) taeva läinud 1918.—1922. aasta kuulsa tegudes (rünnak Rooma),
- 7) kus ta istub oma ema, Rooma, paremal käel,
- 8) ja mõistab kohut elavate ja surruute üle.
- 9) Mina usun Mussolini geeniusse
- 10) ning meie päha isa fashismi sisse.
- 11) Mina usun kõikide itaallaste ümberpörmisesse
- 12) ja Impeeriumi ülestõusmisesse. Amen.

Ei või wiist enam teravamal kujul kriiputada alla fashistliku doktriini lahkuminekut kristlikust. Kristlikule doktriinile seatakse vastu fashistlik, mis tahab surruist äratada wana paganliku Rooma impeeriumi kõiges ta wägewuses. Ning selle tulewikupandiks on noorjugu, teda püütakse kasvatada fashismi uue usutunnistuse waimus. Sel põhjusel on nüüd äge tüli paawstiga. . .

„Berliner Tageblatt“ Rooma kirjasaatja toob humitawaid ükitaasjalisi andmeid fashistliku liikumise kohta. Ta kirjutab:

See on walju disiplina alla painutatud sõjawägi noorjooft, kuhu kuulub ümmarguselt 1.800.000 noormeest, neist suurem osa alles päris lapsed. Neid kutsutakse „Balilla“ laste-legendideks, mille koosseisu kuuluvad poisid 8—14 aasta wanuseni. Viimaseil nädalail on nende hulka tõmmatud ka 270.000 6—8-aastast poisit. Noormehed 14—17 aasta wanuseni kujutawad selle sõjawäe awangardi. Neid on praegu 255.496. Ka tütarlapse kuulub samasse „Balillasse“. Neid on praegu 608.476. Need on ka kõik alles täiesti lapsed. Tütarlapse, kelle wanadus wastab awangardistidele, on 74.182. „Balilla“ militariseerib kogu noorjoo.

„Balillasse“ wõetakse vastu wabatahtlike. Mõned ringkonnad näewad „Balilla“ organisatsioonis perekonna häwitamist, muidugi need on siis ka mittefashistid ja paawsti poolehoidjad. Lastele on „Balillasse“ astumine tehtud wäga meeldivaks. „Balilla“ liikmel on palju mitmesuguseid eesõigusi. Fashistid kalkuleerivad täitsa dieti, et see määratu laste-sõjawägi on nende asjale palju tähtsam kui riigi miilitis. See päraft ei kohuta tagasi ka mingisugustest kuuldest „Balilla“ tarwis. Ta kuulub nüüd otsekohelelt haridusministeeriumi

alla. „Balilla“ juht, rahwasaadik Renato Ricci nimetati juft sel põhjusel aseriigifetretäriks.

See on militaristlik-sportlik-hariduslik organisatsioon. See on mõeldud noorjoo kaswatuslikuks teguriks kõige laiemas mõttes. Juba maast madalast tuleb noored kiskuda kirikliku ja ja perekondliku mõjude alt ja neid arendada puht-fashistlik- kude ideede kohaselt.

Noorte arengut juhatakse igal alal. Tähtsaim on aga nende ühistunne natsionalistlikus waimus. Neis püütakse igal tingimusel äratada sõdurlike, mehiseid woorusi ja eneseohwerlikku waimu. Wastawat fashistlikku usutunnist kaswatatakse hoolega. Juba algusest peale on igal legionil oma kaplan, waimulik. 927 kommunis on nende laste jaoks raamatukogusid kümnetuhandete köidetega, klubid ja kultuurkurjused. Ainult läinud aasta jookjul kanti neile ette 27.679 wastawat kõnet. Samuti 1261 muusikaturjust ja üle 500 kontserdi. Kõik juhitakse teatud kindlas sisis weel mitmesuguste brošüüride ja „Balilla“ kuufirja kaasabil. Kustki kogutomas ei piudu tänapäewal enam „Balillafino“. Iga ükitaasjaline, kes ilmub endas mõnesuguseid intellektuaalseid andeid, wõib „Balilla“ organisatsiooni kulu õppida ülikoolides, konserwatooriumides wõi arendada end kunstides, kui neil seks endil ei ole ainelik wõimalusi. Kui kellelgi on mingit talduwust mõneks käsitööks wõi muuks kutseks, koolitakse teda tasuta mitmesuguseis kutse- koolides. Eriti joodustatakse neid, kes tahawad omandada põllumajanduslikku haridust.

Kõige selle waimukaswatusliku külje kõrwal rõhutatakse aga eriti militaristlikku ja sportlikku kaswatusi. Lapsed armastawad ju ifta mängida sõdureid. See mängukirg aga arendatakse siin kõijeks juba kõige warasemas nooruses. Juba lapsed 8—14 aasta wanaduses on jaotatud mitmesse tuhandesse legionit. Nende sõjalised harjutused on muidugi eale wastawad. Kuid relwi õpiwad nad käsitama juba wara, liig wara. 14—18 aasta wanuseid awangardiste õpetatakse aga juba kõige tõsijusega sõdureiks. Ohwitserid on neile instruktoreiks, kes need arendawad igal sõjatehnilisel alal.

Iffa uued ja uued kümneduhanded lapsi astub „Balillasse“, hoolimata sellest, et nende wanemad on wastu. Neile antakse tore munder, ülalpidamine ning pakutakse haridust ja mitmesuguseid lõbustusi. See kõik tõmbab.

Mussolini on belnud, et kogu see suur lastesõjawägi on fashismi kindlaim tulewiku pant. Tal on täiesti õigus. Tulewik näitab muidugi, kas nõnda kaswatatud noorus ka hiljem peab kinni endale fashisepoogitud ideaalidest wõi sünnib temas reaktioon nimelt sel põhjusel, et teda on nõnda kaswatatud.

Nüüd weel lõpuks: mis tähendab nimetus „balilla“? Balilla oli nimelt tolle wäike Genua poft nimi, kes torb minewikus oma kangelastega andis märki üldijeks mäsjuks ansterlaste wastu.

„Iwl.“

Maailm ja maailma noorjugu küpseb Antikristuse walit- juselks. Ühelt poolt Weneraa kommunistlik-ateistlik wool, teiselt fashismus on haaranud waimuelu ohjad ja tüürinaw arengut Piiblis ettekuulutatud juunas.

NOORTE ELU

EESTI USKLIKKUDE NOORTE C. E. LIIDU AJAKIRI

Nr. 7

Üksteistkümmes aastakäik

1931

Ar 931 P
Noorte

Männid.

A. Langenbraun.

Männid kasvavad me põllu taga
Mu meeles nad alati;
Neist mälestus kesk noorusaega
Mu hinge ju valati.

Neist pildid jäänd meelde kenad,
mis ikka ei unune, —
kas üle mu käib siin kevad,
või sumestab sügise . . .

Nad seisnud ju aastaid vahvast
küll kogedes tormi, tuult;
kas puhus see otse põhjast,
või vihistas lõuna poolt.

Ja praegugi vaatavad üles,
kas särab neile päikene?
Kust vahel ka pilve sülest
saab raskuma äikene.

Siin lapsena karjas ma käisin,
kellad helistasid kõlinalt.
Siin vibuga noole lasin
ja puhusin pasunat.

Neil ronides ma oksa murdsin
või korjasin käbisi;
või nukruses metsale kurtsin
oma nooruse muresid.

All mändide aga kurvalt istusin
ma pühapäeva hommikul,
kui kirikalised mööda tõtsid —
muist jala ja hobustel.

Mul männid on meeles ala
nii selgelt veel praegugi;
üks tunne valdab sala
neid kohates vagusi.

Riigiraamatukogu.

Nr. 0

Sf. 2044

Kevad, —28.

Hooveri aktsioon.

Möödunud maailma sõda peale kõige oma hirmjate koleduste jättis kanda ka võlakoorma paljudele riikidele. Eriti ägavad selle all kaotajad riigid, nagu Saksamaa ja Austria. Seepärast viimase aja majanduskriis, mis on kogu maailmale tondiks, rõhub väga raskelt just eelnimetatud riike. Suures hädas, et ära hoida kokkuvõtet võttis Saksamaa ette äärmiselt väljaminekute kärpimist. Üks hädakorra dekreet ilmus teise peale, kuid ikka katastroofilisemaks muutus seisuford, sest ka Inglis- ja Brantšusmaa poolt polnud abi saada.

Põnewamal momendil astus appi Ameerika Ühendriikide president Hoover, ettepanekuga seisma panna 1. aastaks võlamaksimise, mis tervendaks vähem ajaks võla raskustes olevate riikide olukorda kuni ajad ehk paranewad.

Hooveri ettepanekut terwitati Saksamaal ja teistes asjaosalistes riikides suure rõõmuga, ja Hooverist sai päewafangelane, kellest kogu maailm kõneleb. Temast räägitakse nüüd kui Nobeli rahuauhinna kandidaadist.

*

Kogu maailm ägab. Ägab kaotuse tagajärjel ja võla all. Sest ajast saadit, kui inimene paradüüsis astus üle Jumala seaduse, kaotas ta omad kuninglikud eesõigused ja müüs ennast patu alla. Üks sugupõlv teise järele on warisenud maa mulda, kuid ikka orjab inimjugu võla all, patuneeduse all. Inimjoo parandajad kõnelewad suuri sõnu paremaist aegadeist, wabanemiseist ja üliinimese tüübist, kuid paranemist pole.

Wõlglane on iga inimhing. Wõlglane enda vastu, wõlglane saatanale ja kõige suurem wõlglane Jumala ees. „Kõik inimesed on pattu teinud ja Jumala aust ilma“ Room. 3: 20. Patustanud enda parema tundmise, oma südametunnistuse ja terwise vastu, müües end pattudega ja sõnakuulmatusega saatanale orjaks, on inimene kõiges wõlglane ka Jumala ees.

Waga Hiob palus kord Jumalat: „Kui suured on kõik mu ülekohus ja patud? Anna mulle mu üleastumist ja pattu teada! Sest sa kirjutad mu peale kibedaid asju ja annad mulle pärida mu noorepõlwe ülekohtu teod“ — Hiob 13: 23. 26. Kui mõned inimesed wõiwad rahulikult edasi minna, siis küll mitte seepärast, et neil poleks koormawat pattu, waid et nad iialgi pole kokku wõtnud oma arweid Jumala pale ees, ega nende kogusumma üle selgust palunud Jumalalt. Kui Jumal ilmutab inimesele ta võla suurust, siis ei saa see küll enam edasi minna wale rahus, sest me patud Jumalast esitatud õiges arwes on ükskord kohutawad ja suured.

„Di, mu patud, mu ülekohus ja patud!“ kisedas hiljuti kufagil koosolekul keegi naine, teda Jumal oli saanud seada oma palge walgusesse. Ja teda ei saanud pea keegi trööstida, sest ta hingehäda oli väga suur ja koorem südamel rõhuw.

Seda tundis Taawekki, kui ta jutustab: „Sest kõik mu ülekohus on üle mu pea läinud; kui raste koorem on need läinud raskemaks, kui ma suudan kanda.“ Laul 38: 5.

See tundmine ei tee lõbu, kui inimene näeb, et

patud üle pea on kaswanud ja koorem raskem kui kandejõud. See kuulutab kokkuvõtet.

Tahes wõi tahtmata tõuseb küsimus: kas poleks kedagi, kes aitaks? Aga kes? Jse? — Tuhanded ebaõnnestumised on kindlam tunnistus meie enda jõu ja oma mina pankrotist. Teised? „Ei wõi wend wenda lunastada, ega Jumalale lunastamishinda tema eest anda. Ja nende hinge lunastamine on nii kallis, et see peab maha jääma igawesti.“ Laul 49: 8. 9. Kui ta kõik katoliku kiriku pühad seda ette wõtaksid teha ühe inimese eest, siis oleks selle tagajärg ometi asjata waew. Kas saatan? Tal poleks iialgi tahtmistki selleks, kelle lõbu on hukata inimhinge. Palwed ta poole ei aitaks.

Kes siis?

Evangeeliumis jutustab Jeesus ühest mehest, kellel oli kuningale wõlga 10.000 talenti — Matt. 18: 23—27. Seega wiist küll suurem kui kogu Eesti riigi wõlg. See wõlg selgus, kui kuningas hakkas arweid kontrolleerima. Sel mehel polnud maksta, seepärast kästi teda, ja ta pere, ja kõik, mis tal oli, ära müüa osalisekski võla kustutuseks.

Me aimame mehe rasket seisuforda. See oli samajugune seisuford, nagu iga patune peab läbi elama kord arupidamise päewal j. o. suurel kohtu päewal Taawase Kuninga aujärje ees, millal raamatud lahti tehakse ja ülesloetakse me teod.

Kriitilises olukorras heitis mees Kuninga ette maha ja palus, nagu, wõib olla, ei kunagi oma elus: „Jssand, kannata minuga, ja mina tahan sulle kõik maksta!“ See mees palus võla pikendust, maksu tähtaja edasilükkamist. See mees wajas ühte Hooveri taolist südant, kes oleks esinenud oma aktsiooniga wõi moratoriumiga. Kuid tänu Jumalale, et taewariigi aujärjel ei istu Hoover, waid Jssand Kristus ja seepärast ei saa me mitte pikendust, waid palju enam — täit andestust.

Ja selles imeilusas loos on sõnasõnalalt öeldud: „Siis oli isandal, (tähendab kuningal) hale meel selle sulase pärast, ta lastis teda lahti ja wõla jättis ta temale maha.“

Mis aitaks pikendus ühele waewatud patusele? Kogu eluaeg peaks ta käima koorma all ja mures. Ning kord jõuab ometigi igawik ja tasumaksimine kõige eest. Do, meil on põhjust rõõmustada, et meil samane Jumal on, kellel hale süda meie nõtruste pärast ja kes annab üle palwete, kui patune läheb kahetsjewa ja murtud südamega ta ette esitades oma arweid.

Wene tsaar Nikolai I ajal oli üks würst, kes oli sattunud wõlgadesse, mis üle pea kaswasid. Kord pidul olles palees, lahkus ta natukeseks kuhugi kõrwal-tuppa, et seal jälle oma arweid kokku wõtta. Ta kirjutas nad kõik üksteise järel paberile ja tegi kokkuvõtte, mis oli muidugi väga suur. Mureliku südamega kirjutas ta alla sõnad: „Kes maksab?“

Muredest waewatud uinus ta. Sel ajal astus sinna ruumi Nikolai, nägi uinawat würsti ja ta ees laual ühte paberit. Uudishimulikult filmitses ta seda ja nägi ka seda wõlgade kokkuvõtet ning küsimust — kes maksab. Tal hakkas kahju mehest, kes oli muidu

truu mees. Siis wõttis ta kätte ja kirjutas paberile alla „Nikolai I“.

Kui würst ärkas ja uuesti oma arweid silmitses leidis ta imestujeks keisri allkirja. Tal oli piinlik, et keiser oli ta uinumise ajal seal käinud ja näinud ta wõla summat. Siis aga taipas ta midagi suuremat. See allkiri oli wastus ta küsimusele: kes maksab? Tähendab keiser wõttis maksukohustuse oma peale. Nüüd oli ta kõigist wõlgadest waba. Milline rõõm!

Evangeelium jutustab meile õnnistatud röömusõnumit sellest, et Kolgatal meie eest suri Jeesus Jumala Poeg ja maksis meie wõlad. Sinu ja minu wõ-

lad! Usud ja seda? Kui usud ja wastu wõtad seda, oled sa waba wõlgadest ja igawene õnnistus on peale selle weel kingitusena sulle pärisosaks. Kuid me peame isiklikult palwes ta ette minema ja esitama oma arwed, ütleva talle oma patud — paludes andestust. Ja seda seni, kui on weel armuaeg meie elus. Armuaja möödudes astub Halastus aujärjelt ja ta asemele astub Kohus. Siis pole enam armu.

Kui õnnis ja auiline on juba siin maapeal omandada pattude andeksandmist ja rahu südamesse ning tundes end wõlgadest wabana, laulda:

„Patud ristile jäid, patud ristile jäid!“

B. Sint.

„Bole midagi.“

1. Kun. 18, 43.

Rev. Frank Houghton. China's Millions.

Cest. C. C.

Palju oli põhjust, et Elial poleks waja olnud paluda tol õhtul. Möödas oli päew, mis ta waimu ja aju oli pingutanud ja Elias, kes, nagu Jakobus ütleb, wältselt ei erinenud mitte teistest, oli nüüd jüüsiltselt wästinud. Palwel on mitmeid wiise. Kas südant Jumala ees wälja walada, wõi Tema ligi-olu wäikselt kogeda, toetuda Tema igawestele käewartele; need on elamused, mis puhkuist toowad wästinud ajule, mis waigistawad erutatud närwe ja kergendawad pingutawa päewa lõpul, kus meie jüüsiltsi ja waimlitsi jõude ekspluateeriti. Aga eestpalwe ei ole jarnane. Eestpalwe wajab waimlitsi elawust ja koondust, ta nõuab meilt ka meie jüüsiltsi jõudu. „Kes Jehoowat ootawad, need saawad uut rammu,“ soendudes Jumala armastuse päiksepaistes; aga seal on palwe, mis tähendab wõitlust Jumalaga ja konfliktit pimedusewägedega, mis maksab palju neile, kes midagi saamutada tahawad. Sellisele palwele kutsuti Eliast sel õhtul. Kas ei oleks ta wõinud wabandada wäsimusega, millele meie jageli põhjustame wäheha õigustusega.

See päew tähendas suurt wõitu Isjanda asjas, rahwas tunnustas Jehoowat kui Jisraeli kuingut. Pikk põuaaeg oli Jumala awalik kohus rahwa äralangemise kohta. Wihma ei langenud nii kaua kui Paali teenistus Jumala austamist segas. Aga Jumal kuults Elia palwet ja tõmbas rahwa südametaga oma poole. Wabatahtlikkus hüüdes „Jehoowa on Jumal,“ „Jehoowa on Jumal,“ wäljendus nende Jumala tunnustus, siis kui langes tuli. Nüüd kui oli takistus kõrwaldatud, annaks Jumal oma armus kindlasti wihma, kas Elias palub wõi mitte.

Eial oli enam kui see mõistusline järeldus, millele ta wõis toetuda. „Mine, näita ennast Ahabile ja ma t a h a n w i h m a a n d a m a a p e a l e. Oli siis waja, ja oli siis tarwilik palwes oma aega weeta? Jumal oli ju õelnud, et wihm tuleb, „miks ei lasse ta wihma tulla, Elias?“ wõisid ta sõbrad öelda. „Siin on Jumala töötus; ei ole waja sul enam midagi teha.“

Siin on need 3 põhjust, miks Elial polnud

waja paluda. Efimesena ta oli litig wäsinud. Teiseks, oli palwewastuse takistus kõrwaldatud ja loogiliselt oodati nüüd, et Jumal wihma saadab, kas ta palus wõi mitte. Kolmandaks, sest Jumal oli tegelikult õelnud, et wihm on tulemas.

II.

Kuid näiltselt ei seganud ükski neist põhjustid teda, kui nad ta meelest läbi wilksatasid. Ta ei kahelnud hetkeks, et wihm saab langema. Ta isegi hoiatas Ahabit oma õhtusöögiga rutata, sest tema kõrw oli kuulnud „suure saju kohitsemise.“ Aga ta teadis, et Jumal just nii sama palju tahtis, et tema paluks, kui ta tahtis, et tema paluks, kui ta tahtis wastuse jaata. Piiblituurimine tõestab, et on waja inimlikku palwet jumaliku plaani läbiwiimiseks. Ilusad ja tingimusteta töötused antakse ja nagu isjana seisab: „Weel lasen ma Jisraeli soo enese käest kõik küsida! (Jes. 36, 37). Waimlitsi waesuse põhjuseks on jageli palwe puudus. (Jak. 4, 2) Jumal on seda nii seadnud, et nii mõnigi töötuse täitumine, oleneb nende palwest, kes seda nõuawad ootawas usus. Waimulik loogika ei litle italgil: „Jumal on töotanud, sellepärast mul pole waja paluda,“ waid alati, „Jumal on töotanud, sellepärast p e a n ma paluma.“

See on asi, mis wäga elulitselt puutub Hiina Sissemisjoni. Näiteks, et meie ei tee awaliku üleskutsjet rahandide jaoks, see ei wõta meilt mitte palwe waja-duse, Jumalat nende pärast paluda. Kui meie naisist ja mehist koosnew terwik algaksime uskuma, et toetused meile tulewad nii kui nii, ja lõpetaksime palumise, siis me oleksime warsti tõsistes umbwetes. Kindlus, et Jumal teab, mida meil waja on, enne kui meie Teda palume, ei tee mitte meie palwet otstarbetuks, kuigi ta meie usku palwes kinnitab. See on sügaw tõsine mõte, et nagu Jumala ettemäärämises wäed tegutsfema hakkawad waimuritis, Jumala rahwa eestpalwe läbi wabastatuna, nii peab seal ka olema palju juhuseid ja palju kohti, kus õnnistus ära jääb eestpalwe puudusel.

Siiski ei sündinud midagi. Loojenes päike täiesti selgel taeval. Palju oli olnud sarnaseid järavaid päivi neil kolmel ja poolel põua aastal, ja see ei olnud veel mingi tunnus, et nüüd on muutus tulemas. Elias aga palus kõikumata usupalvet. Rahtlemata nõudis ta Jumala töotuse täitumist. „Tee nagu sa oled õelnud.“ See on palme, mida Jumal ei mõi mitte täiesti ära lükata. Ometi pöördus ta teener, kes sinist taeva laotust uuris, julgust mõivate sõnadega tagasi. „Pole midagi.“ Kuus korda saadeti teda sellel lootusetal ülesandega välja, kuni ta mõis mõelda, kas nende viimaste aastate pingutus, mis lõppes suure Jumala mõiduga, ei olnud liig palju olnud tema meistri mõistustlise tasakaalu jaoks. „Pole midagi.“

Nii on tänapäevgi. Me palume 200 misjonäri eest, mõõduvad aga päevad, kus hommiku post ei too ühtki teenistusetepanekut, mitte üht informatsioonipalvet. „Pole midagi.“ Mõi jälle läbibistab misjon rahalist kitsikust. Päev päevalt kogume kokku, et sisetuleku pärast paluda, jah igas tunnis karjub me süda, et Jumal avaks oma käe ja täidaks me soovid. Ent ometi mõõduvad päevad ilma suurema rahaannita. „Pole midagi.“ Mõi jälle on misjonipõllul misjonärid koormatud väikeste tulemuste läbi, väheste ümberpöörmistega ja Hiina koguduse surnud oleku läbi. Suure nutu ja pisaratega paluvad nad Jumalat töötada, nad kiisendavad töotuste järele, nad loodavad tulemuste peale. Siiski aga ei ole kaudal ajal näha ühtki tunnust, et Püha Waim töötab. Ükski ei küsi Siioni tee järele, ükski ei leina koguduse nõrkuse ja languse üle. „Pole midagi.“

Aga Elias, lamades Karmeli tipul palus edasi ja edasi. Milline hädaoht on olemas, et meie läbi ei palu? „Ja ta laskis kolm korda ja jäi seisma.“ (2. Kun. 13, 18) Kuningas Joas tundis, et ta enast rumalaks teeb, kolm korda lastes nooli maale. Kuid ometi olenes terve rahva saatus tema püsivusest

Jumala sõna kuulda. Jeeriku rahvas naersid wist pilkawalt Jisraeli rahva ringkäigu üle, kes ümber nende kindluse päewa päewa järele käisid ei midagi saamutades. Põrgu mäed naersid Elia üle iga kord kui ta teener tagasi tuli sama wastufega. „Jumal ei ole sind mitte kuulnud, Elias,“ jostistastid nad ta kõrwa, „tõuse üles ja mine, mõi su oma teener naerab, milline narr sa oled.“ Aga Elias läbibistas proowi. Ta toetas paljale usule, kuni ta teener seitsmendat korda tuli ja nähtowalt ärritatuna wäike pilwe ilmumist üle läänemere teatas. See oli rikkaliku wastufe kindel teenus. Nii ilmus wiimaks wabastus sellele jänunewale maale ja kannatawale rahwale pealetungima palwe läbi, mis ei pidanud wiitwist mahajätmiseks. Kui me seisukoht on õige Jumalaga, nagu Elial oli, kui meie kindlas teadmises oleme nagu tema, et kõik takistused on kõrwaldatud ja, et me palume neid asju, mis Jumal on lubanud anda, siis jääme palwesse kindlalt ja hõbenemata (Luuk. 11, 8), kuni seitsmendat korda (Jooj. 6, 16; 1. Kun. 18, 44) pilwe ilmub ja Jeeriku müür langeb ja me näeme Jumala päästmist.

* * *
„Milline imelik mees oli Elias.“ See on harilik seletus selle draamatilise loo kohta, aga see ei ole mitte nagu Jakobus seda seletab; nagu me mõime näha, nii ei ole see ka mitte mulje, mida Püha Waim tahab meile jätta peale selle koha uurimist. Elias ei olnud mees täiesti teistest liigist kui meie, nii kaugele harilikult tafapinnast, et me mõime ainult imetleda ja austada, aga ta oli mees just sarnase loomusega nagu meie (Jak. 5, 17). Mis tema oli, selleks mõime meie ka saada. Kas ei peaks meie, kellele Püha Waim on annud teadmist, mis ei olnud Elial, suurema julgusega astuma „sinna püha paiga sisse Jeesuse were läbi, mis ta meile on walmistanud uueks ja elawaks teeks“ ja tõendada, et Elia Jumal weel töötab nende eest, kes teda ootawad.

Wabafurm — mõi waba furmast?

Peeter Kostjuchin on weel noor mees, keskmise kasvuga, kuld äärmiselt elaw ning liikuw. Enne Jeesuse tundmaõppimist tuli tal karmist elukoolist läbi käia.

Ta oli weel glümnast, waewalt poisikeste east väljas, kui ta juba otjustas leida elumõtet, kõik tundma õppida ning kõik elus läbi teha — tahtis ta, ning mõne aasta pärast polnud enam ala, milles ta polnud katsetanud.

Sarnase „tunnetuse“ tagajärg oli pettumus, südamepiinad, sügaw langus ning terwise kaotus.

Rõike oli juba noor Peeter maitnenud ega oodanud elult enam midagi. Rõikepealt tegi ta katset end jões uputada, kuid head inimesed tirisid ta välja ning äratajaid ellu. Selle järele mõttis ta nõõri, kuid see katkes ning asi ebaõnnestus seegi kord. Siis jõi ta mürki kuid jäi elama. Lõpuks lootis ta habemenoaaga elu wõtta. Ta kaotas palju werd, kuid oskus päästis teda. Haaw paranes pea.

Kes teab, milline lõpp oleks sellel rahutul inimesel olnud, kui ta mitte ühel ilusal päewal poleks ewangelisatsoonist koosolekule läinud. Seal sirutus talle wennalikult käsi wastu ning soendas ta külma südant armastusega, mis Päästjast hoowab. — Kostjuchin lasti end päästa Kristuse were läbi.

Sellest päewast saadik oli meie sõbra plüüd juhitud waid Jisanda teenimisele. Sügisel, aastal 1925 ilmus Peeter äkki Leningradi ning pöördus piiblikooli juhataja poole järgmiste sõnadega: „Tulin kursustele.“ — „Kes on Teid siia saanud?“ küsis kursust juhtiw wend. — „Jesand on seda teinud, mitte inimesed. Ja ma ei jäta seda paika mitte enne, kui olen terve kursuse läbi teinud.“

Nii jäi wend Kostjuchin piiblikooli. Selle lõpetamise järele saadeti teda Nõukogude Wene ida osasse Amuri lähedusse ning lõpuks Sahaliini saarele.

Sahaliin on parandamata kurjategijate karistus-

kolonit. Mõne aastaga tungis ka sellesse pimedusesse ewangeeliumi valgus ning neist julmadest inimestest moodustus usklike kogudus.

Veegitsewa agarusega andus Peeter Kostjuchin tööle. Ei külmad ega jäised lumetormid, ei kuumus ega vihmajad takistanud noort ewangeeliumi kuulutajat paigast teise teekonda ette võtma, jagedasti 300 kilomeetrit jala käies.

Nii möödus aasta, kaks, mille kestel olid tek-

kinud paljudes kohtades uued usklike grupid. Wend Kostjuchin on tuline jutlustaja, kes terme oma hinge paneb sõnadesse. Nagu Paulus, nii ka tema väsimata ning pisaratega manitseb oma kuulajaid Kristusesse uskuda.

Waatamata nõrgale termisele on Issand seda elu, mis ennast tema altarile on pannud, seni imeiliselt hoidnud.

„Die Jugendhilfe“

C. E. waimulik konverents.

Baides 20—21 juunil j. a.

Jumalarahwas wajab ühiseid kokkutulemi. Iisraeli rahwal oli käst, et kõik mehed pidid vähemalt 3 forda aastas ilmuma Jehoowa palge ette. Need olid suured ohwerdamise ja pidupäewad siis. Ka meie Gesti C. E. noorte pere on püüdnud seda teostada, kuigi mitte nii tihti. Melipühil alliansikonverentsi ajal on meil peetud harilikult tegelik konverents ja peale selle veel üks puhtwaimulik konverents. Wiimaseid peeti algul jõulu pühadel, selle järel paigutati nad ülestõusmispuhadele, kuni wiimaks leidsime, et reisimiseks ja kokkutulemiseks on kõige parem aeg fewad wõi juwi. Nõnda ta saigi siis peetud juuni kuus mõned päewad enne jaanipäewa, ajal, kus päewad kõige pikemad ja ööd lühikesed. Seega palju walguft. Ja meie ka tahame olla walguse lapsed ja walguse wõidust jutustada, mis meie hinge pimedust ford kaotanud.

Tänamu peeti ta Baides, Gesti südames pea-aegu, wäikeses ajaloolises linnas ümbritsetud soodest, kuid linnas, kus armastajad noored kaaswõitlejad olid walmistanud konverentsile, sellele rändurile, mugawa armja kodu.

Sinna rattasid kokku noored siit-sealt, et teritada mõõkafid lestaweks lahinguteks pimeduse wüsti wastu ja ammutada uut jõudu rändamiseks kõrbemaal. Tal-

linnaft tuli neid termelt 2 weoauto täit, mujalt rongidega, jalgsi ja jalgratastega.

Konverentsi koosolekud peeti Rahwamajas, mis oli kasutada fogu konverentsi aeg koosolekuteks. Konverentsi teemiks oli

„Wiimase aja noorsugu“.

Laupäewa hommikul algas konverents palwetunniga, kus mitmedki südamlikud palwed tõusid ülespoole, et Issand armust oma rahwale õnnistusi kingiks. Ta kuulis palweid. Kõik koosolekud olid lahtised ja südamete põllumaa näis pehme.

Palwetunnile järgnes pühitsusfifuline koosolek, kus kõnelesid wennad W. Truu, Meemia 4 peatüki alusel jumalarahwa ülesannetest ja wõitlustest; B. Sink — armastusest, mis ära ei wäsi — 1. Kor. 13. ja wend Sildos — südamepuhastusest. Peale seda pidi wiimane kõneleja kohe minema woodi, kus palawiku ohwrina tuli lamada fogu konverentsi aeg ja peale sellegi weel.

Lõunaföögi järele, milline oli korraldatud ühingu ruumes, oli ettenähtud jalutuskäik metsa, kuid et ähwardas wihma sadama hakata, loobusid paljud sellest, mitmed siiski julgesid seda ette wõtta. Lauldi ja paluti ühiselt Jumala ilufas templis.

Õhtul äratuskoosolek. Ruum rahwast täis. Kõnelewad w. Pitkjaan ja B. Sink, Peale koosoleku saime weel järeлкоosolekus palwes olla, et üles tõsta aidata murtud hinge paigas, kus mitme noor elu saanud tõukeid allapoole ja purunenud.

Pühapäew. Õhtul saabus teine autotäis tallinlasti ja nüüd saab ka laulukoor ja wene noorte keelpillidekoor aidata kaaja koosolekuil. Palwetundi juhatas w. Sirotkin. Sellele järgnesid teemikõned:

1. Wiimase aja ilmalik noorsugu — 2. Tim. 3:1—7 B. Koljo. Wiimane aeg on kiiretempoline ja arendab äärmusi. „Kes püha on saagu ühamaks, kes ülekohtune weel ülekohtumaks.“ Ilm.

Baide waade.

Wabaõhukoosolek Paides.

22:11. Kristus valmistab omad kannatuuste tules, kuid ka jumalatu maailm valmistab uskmatutes ja roojuses Kristusevastase walitsusele. Jumalatsalgaw wool wõidab ikka enam ja enam maad noorsoos. Selleks on kohutawaid tõendusid Wenemaalt ja Sakamaalt. See noorsugu oma elulõbude janus on siiski tühi, pankrottis ja igatsseb tõtt teada.

2. Wiimaseaja usklik noorsugu. Seda teemi pidi käsitama w. Sildos, kuid wiimase haigestuse tõttu pidi sellest kõnelema C. Benjamin, See on noorsugu, kes on selgapööranud maailmale ja astunud Kristuse ristilipu alla. Nende arv polegi nii väikene, juba C. E. lasti üksi on üle 4 miljoni.

3. Wiimaseaja usklik noorsoo ülesanded — 1. Tes. 1:9—10. J. Sirotkin. Usklikutsaamisega pole kõik valmis. Ündsaksisaamine on suur asi, kuid ta pole mitte ülim eesmärk, kuigi paljud seda nii wõtawad. Tesalonika usklikule oli Jssanda teenimine ja ta tulemise ootamine eesõigusteks. Dige usklik noor on teeniw noor ja Jssanda tulemise ootaja.

Nende üwendawate ja tõsiste kõnede lõppebes minni lõunatama.

Kell 5 oli

Wabaõhukoosolek Wallimäel. laululawa junres, mis ehitatud Järwamaa laulupidu jaoks. See esmafordne ettevõte Paides oli kokku

meelitanud suure rahwahulga, kes huwiga jälgisid ühiskoorilaulu ja lühidaid kõnesid wanade waremete wahel kohisewate puude all. Laululehtedeks tarwitati Noorte Elu. Kõnelesid J. Sirotkin, B. Koljo ja P. Sink.

Lühikese waheaja järele koguneti j u m a l a g a j ä t u k o o s o l e k u l e.

Rahwamajas weel wiimast korda selle konverentti puhul kõlawad mängud ja laulud ja ewangeeliumi kallist kutsut andsid edasi wennad — C. Benjamin, P. Sink ja B. Koljo. Koosolek on mõjurikas, milles aitab kaasa ka omalt poolt lahtumismeeleolu. Tundub, et peaks jätkama tööd, kuid wendabel pole aega jääda. Lahtumegi saalist rahwahulga poolt kaasaantud terwitustega ja ruttame ühingu, kus juba sõiduwalmis autod ootawad, et läbi walge kewadöö ja uinuwa kodumaa maastiku wiia meid koju Tallinna. Enne lahtumist kummardubatsse armuaujarje ette ja sealt tõusewad südamlitub tänuohwrid ja palwed Jssanda poole, kes meie rohket armu ja õnnistusi kinkinud ning palju kallist üksimeelset osasaamist isekeskis annud.

Oli tõesti üks ilusamaid konverentse.

Saime tunda korraldajate sõprade teeniwat armastust, saime õppida ja ka Kristuse kallist nime wiia hullkade keskele. Saagu ta Päästjaks ja Saatjaks paljudele!

Põlluwahelisel teel.

Sammun üksi põlluwahelisel rohtund teel. Mõlemil pool kõrge rukki woogaw sein, walmimata roheline nagu hein — päike kuldseks küpsetada pole suutnud weel. Sammun mõtteis põlluwahelisel rohtund teel.

Lapsepõlwes jooksin sagedasti seda teed kewadtuules woogawate põlde wahel, kuldse juukste lainetades siniohus, päikse suudedes mu väikest lapse pääd; liblikuid mul kergetiwiulisi taotlesid käed.

Wäljad lewitawad hurmawaid aroome, wärskes õhus paisub wabalt wäsinud rind. Õhu sinilained kaelustawad mind — õrnalt suudleb tuul mu wäsinud laugeid. Täna meelistan ma lapsepõlwe aegu kaugeid.

Tihsti kõndisin siin seltsis wanemate waikseil pühapäewa õhtuil warasuwe; põuapõrnikate sumisedes ümber pää. Kuugi tõusis takka metsi uinuwate kuulatama laulu kaunist õõpikute.

Täna sammun üksi põlluwahelisel teel minewikku wajund lapsepõlwe ajad, kuigi päiksepaistelised ilusamad. Jsa puhkab juba musta mulla all. Täna sammun üksi põlluwahelisel teel.

hriiel. 19. VI. 29.

Kuidas saadakse Jeesuse eest mõitlejaks?

Suure Hiina misjonäri Hudson Taylor'i nooruselt.

Artur Bach.

Hudson Taylor pidi õppima Jumala tahtmisele alistuma ning oma elu sellele pühendama. Ühel päeval palves olles sai talle selgeks, et Jumal teda eriliseks teenistuseks vajab, ning teda Hiina tööpõllule kutsub. 18 aastasele noormehele polnud see esimesel filmapilgul päris selge, milline tähendus oli sellel tema elu kohta. Kuid ta nägi, et filmapilgust, mil ta Jumala kätte vastu võttis, tuli tal lõpuarve teha oma isikliku eluga. Ta oli selleks valmis, andes end täitsa Jumala käsutada. Hiljem pidi ta mitmel puhul märkima, kui võrd tõsiselt oli ta ootustanud. 20 aastaseks õppis ta tundma tütarlast, kes varsti terwe ta tähelepanu köitis. Wärisewa südamega ootas ta päewa, mil see täielikult ta omaks saab. Päewadets ning nädaladets halwas armastus teda etuülesande poole püüdmisel. Tütarlaps andis selgelt mõista, et ta ei soovi jagada misjonäri eluraskusi. Tayloril tuli oma tunded maha suruda ehkki see ei sünninud ilma waluta. Ta astus uuesti Jumala teeradadele. Kuid varsti tulid teisttugused takistused. Raskused igast küljest kerkisid sellistena, et tas kahtlus tõusis — saab taft kunagi Hiina minijat. Kõik rääkis ta soovi vastu. Tema poolt oli ainult Jumal oma sõnaga. Kuid ta selles hädas näitab Hudson Taylor eeskujule meile.

4. Hudson Taylor ei lastanud end eksitada Jumala sõna uskumises ega Jumala käskude täitmisel. Andumuse ning energiaga asus ta enese ettevalmistusele Hiina tööpõllu tarwis, milles nägi oma elu ülesannet. Rasketes tingimustes tuli tal hiina keelt õppida. Peale päewatöö käis ta tundides. Abinõud sealjuures puudusid tal. Tarvitada oli tal ainult Luukase ewangeelium. Selle abil tuli tal omada hiina keel. Tundisid võttis see aega, et üht kirjamärki tundma õppida. Kuigi raskused olid suured, ei lastanud noor Taylor end neist heidutada. Ta püüdis oma eesmärgi poole.

Et misjonäri elus ette tulewate puudustega end harjutada, wahetas ta oma mugawa toa wiletsa vastu, mis asus Londoni wiletsamas agulis. Ta piiras oma päewa tarwidust, et raha koguda õppimiseks ning waeste aitamiseks.

Näis nagu tahaks Jumal ise teda Hiina minekus takistada. Londonis end ette walmistades arsti teadmistes, et Hiinas ka haigeid wõida aidata, mürgitas ta end ühel laiba lahtamisel. End halwasti tundes ei saanud ta rahuliseks jääda ning tähendas arstile: „Ma pean koju minema.“ „Dlete end käest haawanud?“ küsiti talt. „Ei,“ wastas Taylor. Seal tuli tal meelde, et ta ennaft sõrmeft oli haawanud nõelaga mõne tunni eest. Ta jutustas selle arstile. „Teie olete surma kandidaat!“ hüüdis see. „Annan Teile nõu woorimehega koju sõita ning oma asjad korda seada, sest elusalt Teie sealt enam ei lahtu!“ Taylor wastas selle peale üsna rahulikult: „Ma ei usu, et pean surema, sest mul on Jumalalt ülesanne Hiina sõita.“ Arst löi käega. Talle näis, et on tegemist määratsejaga. Taylor'i jõud nõrkas. Taylor jäi usu

juurde, et Jumal teda jälle terweks teeb, et ta mõiks Hiinas tema eest wõidelda. Jumala sõna ning Jumala töotus maksid tema juures enam, kui arsti aiamine ning ta enda tunded. Jumal tuli vastu oma teenre usule. Taylor sai jälle terweks. Ta mõis hädawajalise, mis Hiinas haigete rawimisel tarwis mõis minna, ära õppida. Lõpuks saabus filmapilk, mil Jumal teda saatis wõõrale maale, et temast tunnistada. See oli samm, mida mõis teha ainult Jumala peale lootes. Ka siin tuli awalikuks midagi, mida Hudson Taylor omas noorusel oli omandanud:

5. Hudson Taylor oli õppinud lootma Jumalale kindlalt. Kord, kui ta polnud weel 20 aastat wana, proowis Jumal ta usku. Tol ajal tegutses ta pühapäewiti waesemas linnaosas, jagades traktaate, jutlustas uulitsal ning käis waeseid ning haigeid waatamas. Seal tuli kord ta juure iirlane ning palus: „Tulge minuga, minu naine on suremas, palwetage temaga, et ta rahus surra mõiks!“ Olgugi, et iirlane elas majas, kus Taylor'i warem oli ahwardatud ning kiwidega pillutud, läks ta siiski. Tal oli wiimane raha, pool krooni taskus. Temas tõusis aimdus mõitlusest, mis teda ootas. Neil tuli minna läbi pimedade hooi. Wiletsas toakeses oli wiie last. Ühemel, mis waewalt woodit meelde tuletas, lamas naine ning tema kõrwal wäike laps. Taylor katsus elanikke lojutada ning nende seltsis palwetada. Palwetamine oli tal tawaliselt läinud ladusalt. Seekord tundus see talle raskena. Ta alustas: „Meie isa“, kuid südametunnistust ütles: „Mis, ja julged seda, oma Jumalat pilgata?“ Temas pääfis äge mõitlus walla. Ta ei julgenud inimeft teoga aidata, sest ta seifis seal ilma wõimalusteta selleks. Seal lausus iirlane: „Kui teie mõite, aidake meid, meie oleme hukkumas!“ Sel filmapilgul sai Taylor endast mõitu. Ta käsi läks tasku ning löi sealt pikkamisi pool krooni wälja, mida ta iirlasele peosse pistis sõnades: „Arge mõelge selle peale, et see on mu wiimane raha, mida Teile annan!“ Tal oli järgmiseks päewaks ainult hommiku eine, kuid ta süda oli täis rõõmu. Ta oli oma Jumalale lootnud. Järgmisel hommikul tuli talle tundmatult pak, milles oli paar kindaid, kuhu oli peidetud 10 schillingit. See oli neli korda niipalju, kui ta eelmisel päewal oli ära kinkinud. Näid teadis ta, nagu ta ise wõlnud oli, et Jumala pant kannab head protsendid ja et pole sugugi julgustükk, kui Jumalale loodetakse. See läbielamus tegi talle selgeks, kui suur on Jumal ja see andis talle julguse sõita tundmata maale — Hiinasse. Suurem, kui kõit häda, oli see, kes teda saatis. Ei kuulu selle kirjutise ülesandesse käsitada Hudson Taylor'i töö tulemusi. Ainult lühidalt peab siin mõnda tähendama. Hudson Taylor oli esimene, kes julges Hiina siemaale tungida ning seal ewangeeliumi kuulutada. Rõõm ning mured on teda ühtewiisi külastanud Sise-Hiina teekonnal. Tal oli wõimalik näha, kuidas tuhanded ja tuhanded Jumala sõna juure tungisid. Selle sõna pärast on

teda wangi pandud, läbi linna tänawate lohistatud, pidi kannatama nälga ning janu ja enam kui üksford kuulutamise eest surmatud saama. Kuid see ei riisunud temalt tahet teenistuseks, ega wähenanud tema armastust Hiina miljonite wastu. Usus Jumalasse julgelt ta hiljem teifigi Hiinasse ligi wõtta. Samm sammult nõudis ta Jumalalt uusi töötegiid wiinamäele. Julgelt palus ta eiti 24, siis 70, selle järele 100 ning lõpuks 1000 uut töötegiijat Hiina tarwis. Tema täielik lootus oma taewa'e Jsa peale ilmneb sõnas, mida ta ütles wahest rääkides: „Mind ei teeks rahutuks, kui mul oleks misjonäre ning puuduks raha; see on Jumala asi oma tööd korraldada. Ta ei nõua minult, et wõtaksin tema wastutuse endale. Kuid raha ning mitte misjonäre, siis on lugu tõsine.“ Jumal tasus oma sulase lootuse. Ta on talle igal ajal annud, mis waja, ning töö õnnistus oli wahest nii suur, et see kõik palwed ning arusaamise kaugele ületas.

Kuni oma elu wiimaste päewadeni põles temas armastus Hiina wastu. 75 aastasena sõitis ta weel furd Hiinasse. See oli 1905 aasta algupoolel. Hoolikalt hoidsid teda lapsed, kes olid saatjateks sellel rei-

sil. Kohale jõudes wõeti teda suure rõõmuga misjonäride ning hiinlaste poolt wastu. Ta tuli waid selleks, et Hiinas surra. 3. juulil 1905 a. kandis Jsa sand ta koju. Tänini elab tema töö. Tema särav eeskuju seisab meie noorte wõitlejate ees ning hüüab meile: „Tema elukäiku waadelge ning tema uust wõtte eeskuju!“ Tema juures wõime õppida, kuidas saadakse tõsiseks Jeesuse eest wõitlejaks. Meile noortele inimestele on waja wastuwõtlit olla elustawatele õnnistustele, mida Jumal meile pakub wanemate majas, pühapäewakoolis, koolis ning noorte ühingutes; mitte põlastades mööda minna, waid tänuga wastuwõtta, kui meie sel teel tahab hoomata Jumala jõud. Waja õppida, Jumala sõna ning ta käskusid uskuda enam kui sellelinate maailma asju. Waja tõsiselt wõtta Jumala tõelikkust, et wõiksim näha tema au ning tema õnnistustest osa saada.

Keegi meist pole liig noor, et Jeesuse eest wõitlejaks saada. Ka sinule ning minule on see wajalik, et seda tõesti oleksime. Õpime Hudson Taylor'ilt kuidas pädeda Jeesuse Kristuse sõjawäe ridades! Lõpp.

„Die Jugendhilfe.“

Õige tarkus.

Dr. R. A. Correy järele, Joh. Sarow.

Nüüd lähme teise sõna juure: surm. „Päästab hinge surmast.“ Do kallid kuulajad, sõna „surm“ on üks koledamaist meie keeles. Küll katumad luuletajad ja waimulikud tänapäew surma kenades wärwides kujutada, aga surmal pole mingit kenadust. Surm on inetu, kohutaw ja hirmus — meie waenlane. Aga tänu Jumalale, ta on usklikkele wõidetud waenlane, sest Jeesus on surma kaotanud ja elu ja hukkamine-mata põlwe walge ette toonud; kuid surm iseeneft on ja jääb hirmukuningaks.

Nüüd kuulge: kui te ühe inimlapse, noore wõi wana, suure wõi wäikese Jeesuse Kristuse juure toote, et ta saab tunda Tema päästwat armu, siis olete ühe hinge surmast päästnud. Mõtelge järele, et hinge surm ei tähenda lihtsat elu häwinemist, äralõppemist ehk kadumist. Uue testamendi kirjade järele on elu ja surm mõlemad igawesed. Elu tähendab olekut, mis meie tõsisele olemusele wastab; ta on püha, Jumala sarnane, Teda austaw, — surm aga selle wastu on wastik, roojane ja kõlwatu olek, täis häbi ja meeleheitmist. Paneme nüüd weel kolmat sõna tähele: a b i e h k p ä ä s t m i n e. See on suur sõna. Teie piirate mõniford ta tähendust ja peate temast wähe lugu, aga nii kuidas piibel seda sõna „päästma“ tarwitab, kuulub ta aulisemate sõnade liiki. Ta ei tähenda ainult misikist päästma, waid misiks otstarweks päästma; mitte ainult pörgust päästma, waid au, pühaduse, õnne ja Jumalaga osaduse tarwis päästma.

Kui ma teile oleksin teatanud, et ma täna pärast lõunat selle linna ärimeestele abindust kõnelen, mille abil harilikud uulitsakimid muuta wõib esimehe järgu teemantideks, siis olen ma kindel selle peale, see saal ei oleks suutnud mahutada neid inimesi endasse, kes seda kunsti ära õppida tahawad. Mehed ja naised,

ma tahan teile seda saladust õpetada, kuidas teie wõite kiwa muuta teemantideks.

Minge wälja linna tänawale, minge kõrwalistesse paikadesse ja õeluse koobastesse, teede ja aegade ääre ja kumarduge sügawasti, et harilikke kiwa üles noppida ja neid muuta hingedewõitmise aulise kunsti läbi kalliskiwideks, mis kõlbawad Õnnistegija kroonisse.

Kas on midagi maailma peal leida, mille tarwis wõiks kasulikumalt aega tarwitada?

Ja weel: Hingedewõitmine peab see-pärast iga kristlasele ülesandeks olema, et mingi muu ei anna nii rikast palka.

Bibliis leidub wäga kohane salm, mida ma sügawasti teie südamesse tahaksin wajutada ja mis nii kõlab: „Mõistlikud peawad paistma, kui taewa laotuse paiste, ja kes palju saadawad õiguse teele, kui tähed ifka ja igawesti.“ Taan. 12:3. Mõningad tahawad juba siin maa peal hiilgada. Armsad sõbrad, see hiilgus ei taju weel kellegi waewa. Kõige hiilgawam täht politika, rahaasjanduse ehk feltskonna taewas — kui kaua ta särab? Mõned aastad ainult ja siis kahwatub ta igawesti.

Teie ehk mäletate weel heledat tähte, mis furd Bõhja-Ameerika politika taewas hiilgas? Ta oli täht, mis wõrdlemata hiilguses säras, mees kellest terwes maailmas kõneldi ja keda Ameerika suuremate riigimeeste — Washingtoni ja Lincolni kõrwale seati. — Ühel pimedal ööl sai see täht ära kustutatud ühe poolhullu anarhisti revolwri kuuli läbi ja nüüd on see riigimees unustusse jäänud. Tänapäew ei kõnele keegi enam Ameerikas Mac Kintleyt*) Sa wõid päew päewalt ajalehte lugeda, aga ja ei kohta kusagil tema ni-

*) Mac Kintley oli Bõhja-Ameerika Ühenriitide president ja sai kurja kae läbi surma a. 1901.

me. Müüd täidab teine mees tema aset. Kõik need, kes praegu suurt osa mängivad, võivad aastate pärast unustatud olla.

„Oh, see ei taju tõesti meie waewa, kui siin ma peal hiilgada saame. Aga seal üleval — seal ootab palk. Mehed ja naised, suurem hulk meist ei või arvatavasti siin ma peal iialgi hiilgada, kui me ka seda tahaksime. Aga tänu olgu Jumalale, ühtki ei ole meie seas, kes taewas hiilgada ei võiks! Sinna wiib ainult üks tee: Päästa kadunudid selle läbi, et neid Dnüstregija juure juhataid.“

Enne kui ma lõpetan, pean ma teile veel ühe loo jutustama. See lugu on nii imelik, et kui ma seda omal ajal kuulsin, esmalt uskuda ei võinud. Aga ometi on see tõde. Ma jutustan selle loo otse nii, kuidas ma wenna käest kuulsin, kes oli selle sündmuse peategelane. Arwata katsteistkümmend penifoormat Chicago linnast, kus mu elukoht on, asub Evansoni linn, kus on suur Metodisti kiriku ülikool. Juba aastate eest, kui mainitud ülikool veel nii suur ei olnud, õppis seal kaunis hulk üliõpilasi, kellede seas kats tugewat küla poisfi olid. Üks neist oli osaw ujuja. Ühel hommikul tungib sõnum kooli, et Michigani järwe peal, Evansoni lähedal, üks aurik nimega „Lady Elgin“ — puruks jooksnud.

Üliõpilased ja linnarahwas ruttasid järwe kaldale ja nägid kaugel purustatud laewakeret wajumas. Kui Eduard Spencer, tuntud wahwa ujuja, seda näeb, heidab ta riided seljast maha, seob omale kõie teha ümber, mille otja ta seltsimeeste kätte kaldale wiskab, kargab siis lainetesse, ujub laewa rufude juure, haarab ühest uppujast finni ja annab pealtwaatajale märku teda maale tõmmata. Ikka jälle ujub ta uuesti sinna tagasi ja toob igakord ühe uppuja mehe ehk naise kaldale. Ta käib nõnda kümme korda. Müüd on ta täiesti wäsinud. Selle aja sees on rannal tuli üles tehtud, mille juures julge ujuja, kes waewalt püsti suudab seista, omi tardunud, külmaft siniseid liikmeid wähe soojendada katjub. Kui ta seal seisab ja järwe peale waatab, näeb ta kaugel veel inimesi lainetega wõitlewat. „Poisfid,“ hüüab ta „ma pean jälle sinna minema.“ „Ei, ei, Eduard,“ wastawad nad, „see oleks ilmaaegu. Su jõud on otja lõppenud ja sa ei suuda enam kedagi päästa. Seejuguine katse oleks lihtsalt enesetapmine.“ „Poisfid, nad on aga uppumas ja ma tahan igatahes veel katsuda.“

Ühegi seltsimehe kõne ei jõua teda tema ettevõtteft taganema sundida. „Mina tahan seda,“ ja juba wõitleb ta järwes mäsjava lainetega. Tal läheb korda veel

wiis inimest ära päästa. Waewaga jõuab ta kaldale ja sovjendab ennast tule juures. Ta näeb aga wälja nagu oleks surmaingli käsi teda puudutanud. Jälle wahtis ta film järwe peale. Seal näeb ta ühte palgi lainetes tõuswat ja wajuwat ja seal juures ühe mehe ja naise pead.

„Poisfid,“ ütles Eduard, „seal püüab keegi mees oma noist päästa.“ Ta näeb ka, kuidas palgi salakalju poole aetakse, mis kindlasti mõlemile surma toob.

„Poisfid, ma lähen talle appi.“ „Ei, ei, Eduard, sina ei või enam,“ hüüawad nad, „sinu jõud on täiesti otsas,“ aga ometi ei lasse ta end finni hoida. „Jgatahes tahan ma veel katsuda.“

Delbud, tehtud. Waewaga saabub ta ujuwa palgi juurde, wõtab wiimse

OLEWISTE KIRIK,
mida tabas pikne 27. juulil põlema süüdates torni.

jõu kofku ja juhü palgi salakaljust mööda õigele teele ranna poole. Teda ennast aga tõmmatakse armastawatest kätest kaldale ja kantakse oma tuppä. Seal pannakse teda woodi, süüdatakse kaminas tuli, kuna ta wend Willy walwab õõsel ta woodi juures. Ta hakkab jampsimä. Kui Willy tule ääres istub, kuulab ta äkitfelt fergeid samme oma selja taga. Keegi haarab tal õlast finni. Kui ta ennast ümber pöörab näeb ta Eduardi, kes sügawamais mõtteis näiffe olewat. „Mis sul on Eduard?“ „Willy,“ — kõlab wastuküsimine — „kas ma tegin, mis ma wõisin?“

„Aga, Eduard, sa oled 17 inimest päästnud.“

„Seda ma tean,“ ütles ta, „aga ma kardan, et ma kõik teinud ei ole, mis üales wõimalik oleks olnud. Willy, usud sa, et ma kõik olen teinud?“

Willy wiib teda tagasi woodi ja istub tema juurde. Õõsel, jutustati mulle, langes Eduard meelesegadusse (deliriumi). Willy istus ustawalt tema woodi juures ja katsus teda rahustada, sest haigel ei olnud muud meeles, kui mehed ja naised, kes tema päästmise püüetest hoolimata ikkagi lainetes omale märja haua leidnud.

„Eduard, sa oled ju 17 inimese elu päästnud.“ „Seda ma tean Willy, seda ma tean; aga oh oleksin ma ühegi hinge rohkem ära päästnud!“ Seda kaebuft kordas ta wahetpidamata ega tahtnud ennast lasta rahustada. —

Teie mehed ja naised kõik, teie ja mina, meie seisame täna ka tormis mäsjava mere kaldal. Do, kui meie sellele möllawale elumerele waatame, siis näeme ümberringi lugemata palju merehädalisi. Kas meie tahame siia rahulisti istuma jääda, käed süles kuna nemad lainetega heideldes upuwad ja alla wajuwad lootusetä igawikkü?

Ei, kargagem ikka ja ikka jälle wette, kuni wiimse

jõuni, kuni väsinult kaldale maha langeme. Ja isegi siis hüüdkem veel tõsises armastuses inimsoo vastu ühes Eduard Spenceriga: „Oh oleksin ma ometi vähemalt ühegi hinge rohkem ära päästnud.“

2 peatükki.

Varim wiis, hingi wõita.

„Eesfinane leiab esiti oma wenna Siimona... ja wiis teda Jeesuse juurde“ Joh. 1: 41—42.

See üks, kes wiis oma wenna Jeesuse juurde, oli Andreas. Kujagil ei jutustata meile, et Andreas oleks jutlustanud. Kui seda ka olekski ette tulnud, siis näib Bühakiri tarwilikuks selle üle waitida. See wend aga, kelle ta wiis Jeesuse juure, pidas omal ajal jutluse, mis tõi ühel päewal 3000 inimest usule maailma Ünnistegijasfe. Tialgi ei oleks wõinud Siimon Beetrus seda jutlust pidada, kui ei oleks Andreas isiklikult wenna hinge Jõsandale wõitnud. Ma usun, tähtsam töö jumalariigi tööalal on ikka isiklikult hinge juurest hinge juure minna. Meie kaldume sinnapoole, et kõnelejad, kes waimustusega kõnetoolis suurile rahwa-massidele ewangeliumi jutlustab, imetleme, aga ma usun, et Jumal seda inimest rohkem tähele paneb, kes üfsikute hingede kallal töötab, et neid Jeesuse juure tuua.

Kord tuli mulle külla Chicago linnas keegi pime naisterahwas. Juttu ajades ütles ta muuseas: „Mis Teie arvate, kas minu pimesus wõib mind feelata, Jõsandale tööd teha?“ „Ei,“ wastasin ma, „hoopis wastupid! see wõib Teile koguni kasulik olla. Paljud inimesed, kes Teie pimedust näewad, tulewad suurema usaldusega Teie juure ja siis wõite neile Ünnistegijast kõnelda.“ „See ei ole minu arwamine, mul pole tahtmist üfsikutega kõnelda. Kui kellelgi, nagu mul, kõnendi on, siis tahab ta wiie eht kuuesaja isiku vastu kõnelda ja ei hakka üfsikutega rääkides aega wiitma.“ „Jeesus, Teie õpetaja, wõis küll kord 5000 inimese vastu kõnelda ja ometi ei pidanud ta seda alatumaks asjaks üfsikutega hingedega rääkida.“

Kas teie ei ole ialgi selle üle järele mõelnud, misjulgust kasu isiklik wõitlemine ühe hinge pärast tuua wõib? Keegi pühapäewa-kooli õpetaja Bostonis pani tähele ühel pühapäewal üht wõõrast poissti — nähtawasti maalt — omas grupis. Ta awaldas muljet, nagu oleks ta nürimeelne ja kohmakas, ja näis piiblit peaaegu mitte tundwat; ta ei wõinud Johanneese ewangeliiumit üles leida. Ta oli halwas tujus ja maharõhutut, kui ta nägi, kui ärksad olid teised poisid ja kuidas nad igauks oma piiblit tundsid. Ta oli harimata seitsmeteistkümnne aastane talupois; ometi oli tema pühapäewa-kooli õpetajal soe süda, täis armastust Jeesuse ja kadunud hingede vastu. Nii juhtus ta ühel päewal selles saapaäris olema, kus see pois töös oli ja küsis temalt: „Kas sa ei tahaks heameelega usklikuks saada?“ „Ütski ei olnud nõnda temaga kõnelenud ega tema hinge pärast muret tunnud. Ta wastas: „Oh ja, ma tahaksin küll.“ Seal seletas talle pühapäewa-kooli õpetaja, mis see tähendab „usklik olla“ ja ütles siis: „Palugem.“ Nad langesid töötoa tagumises ruumis põlwili maha ja sellest päewast saadik sai pois — niinõrt kui ta sellest aru sai — usklikuks. See pois oli Dwight L. Moody! Oleks Eduard Kimball, see

pühapäewa-kooli õpetaja, seda isiklikku tööd, armastuses järeleminekut kartnud, kuidas oleks siis maailm Moody't ja tema suurt tööd näha wõinud?

Eht õhtab tänapäewgi siin ja seal keegi pühapäewa-kooli õpetaja: „Oh wõiksin ma ometi täna armast toosolekust „telkis“ eht mujal osa wõtta, aga kahjuts pean ma pühapäewa-kooli pidama.“ Tead sa siis, keda sa õpetad? Tead sa, mis sellest wäikesest nürusest poisikesest saada wõib? Sest ma oletan, et iga pühapäewa-kooli õpetaja ometi hoolega püüab oma klassi Jeesuse juure wiia. Eesfinane maailm ei saa wägewate jutluste läbi päästetud, aga ta wõib Jõsandale wõidetud saada tööd läbi üfsikute hingede kallal.

Ma tahan teile eelarwe teha. Siia on täna umbes 2000 inimest kokku kogunud. Kui nüüd igauks walmis on isiklikult Jõsandale töötama ja tal lähets korda — omad paremad jõud tarwitusele wõttes — aasta jooksul ühe hinge Jeesuse juure tuua; see hiljuti ümberpöörnud hing wõidak omatord jälle tulewal aastal ühe hinge Kristusele, ja nõnda edasi. Misjulgune saaks siis tagajärg olema?

Selle aasta lõpul oleks 2000 ajemel 4000 usklikku olemat, kahe aasta pärast 8000, kolme aasta pärast 16000, seitsme aasta pärast 250 000 ja kahesanda aasta lõpul oleks 1/2 miljoni juba Jeesusele wõidetud. Kolmekümmenwii aasta pärast saaks iga inimene maatera peal juba ewangeliumi kuulda. Ei ole usklikku olemas, kel wõimalik ei oleks vähemalt ühe hinge aastas Jõsandale wõita. Ja kui sel kombel päästetud hinged juhataatse ka osa wõtma hingede-päästmise tööst, siis saab ahel ikka tugewamaks ja piirab maailma sisse.

Lubage, et ma nüüd kõnelen teile üfsikute isikute juures töötamise paremuste üle.

1. Esimene paremus sellel tööil on see, et seda igaüks teha wõib.

Teie ei wõi kõik jutlustada ja ma rõõmistan selle üle. Mis kord siis maailmas walitseks, kui kõik usklikud oleksid jutlustajad! Ka ei ole teil kõikidel laulandi ja samuti ei wõi te kõik pühapäewa-kooli pidada. Wiimase kohta usuvad mõned inimesed, et seda iga ümberpöörnud inimene teha wõiwat. Minu waade ei ole seesugune ja ma usun, et selles asjas on suured wead tehtud, et ebakohaste isikute kätte üle anti niisugune töö. Aga ei leidu jumalalast, kes üfsikute hingede juures töötada ei wõiks. Oma laste hulgaga ja muude kättesaldatud hingedega teab — vähemalt ma loodan seda — et ta jutlustajaks kutsutud ei ole, aga üfsikute hingede juures päästmise tööd wõib ta enam, kui ükski muu teha.

Kord tuli keegi naisterahwas — ema wiie lapsaga minu juure ja ütles (ma arwan, ta oli Francis Willardi elulugu lugenud): „Kui heameelega tahaksin ma ka nii Jeesusele tööd teha.“ Ma wastasin talle: „Seda wõite Teie teha ka oma ümbruskonna rahwa seas.“ Ma ei kaotanud seda naisterahwast filmist. Igauks tema lastest tuli Jeesuse juure — igaüks! Iga teenija tütarlapse hinge pärast tema majas sai Jumalaga wõideldud, iga jooksupoisile sai Jeesusest kõneldud. Ta leidis ka mahti poesellidega ja õhtjatega kõnelda „selle ühe asja üle, mis tarwis on.“ Ja kui (Järgneb lht. 119.)

Valge linn.

Lydia Rand.

3.

Kuhu jäi Hans Mihkel?

Võib-olla, elab ta siiski ja too kaart polnud õige? Võib-olla, elutseb ta kuskil vigasena . . . pimedana . . .

Värin läbistas Eva saleda keha, mõeldes et kaotas Hans Mihkel nägemise. Ta sügavad sooja-ilmelised silmad — pimedad . . . Ei, ei . . . Misjaoks mõelda nii! Ta on ju surnud . . . Surnud . . . Eva korjab kokku tekil lebavad kirjad, sidudes neid uuesti kimpu.

Igaltpoolt vaid hirvitab surm, iga ese äratab selliseid kaduvuse mõtteid. Kusagil ega kuidagi ei saa ka enam vabaneda tollest masendavast tundest.

Uno ütles . . . Jah, mida ta ütles ennest? „Sa ei tea, et surmahirmust võib vabaneda vaid tollel helgel teel . . .“

Uno on kummaline . . . Ta ikka ei suuda kohaneda mõttega, et vend usklik. Ja ometi on vend sest ajast hoopis isesugune. Ta olekus, kõnelusis ja kõiges selline imeline harmooniline kooskõla. Ta mõjub õilistavalt ümbrusele, ehk küll Eva trotsivalt keeldub allumast tolle mõjule.

Uno muidugi ei tunne hirmu surma eest. Talle on surm vaid samm parimasse ellu . . . Kui Eva ka nii saaks uskuda . . . Et on elu pärast surma, et hauakoledusile järgneb sädelev ülestõusmishommik . . . Siis pole Hans Mihkelgi surnud vaid elab. — Vaid kusagil kõrgemais regioones . . .

Elu mõte . . . Kas ei peitu see selles, et valmistuda parima elu vastu? Siis pole see nii, nagu ütleb Mereškovski:

„Jah elu, loodus, vaimustav su ilu, kuid elu surm kõik siiski mõtteta . . .“

Mu hauale tärkavad lilled, õitsevad, elavad ja surevad — sama mõttetult . . . Oo, ei . . . Eva tundis endas mingisugust protesti . . . Nii ei või see olla . . . Kust tuli see hääl? Eva kuulis teda endas, ent mis see oli, ei teadnud ta . . . Milline põhjatu sügav on küll elu ja olemise saladus . . . Kust me tuleme ja kuhu läheme, too küsimus ei lahendu nii kergelt . . .

Eva mõtted liiguvad ikka aeglasemalt . . . Ta uinub jälle ja näeb end lõunamaal . . . Ta on keset verevaid moonipõlde ja Hans Mihkel tuleb terve sülemlüüsi moonidega.

„Moonid punased kui veri, punased kui armastus . . .“ laulab ta ja puistab lilled Evale sülle.

„Oi, Sa ju määrid ära mu valge kleidi,“ tõrjub Eva.

Nüüd on nad rannikul ja pilluvad kive vette.

Need polegi ju kivid, vaid verevad mooni lehed. Terve meri on punane neist. Milline kummaline, verev punane meri!

Eva kardab punast merd, mis nüüd ka veel vahuseid laineharju näitab. Ta püüab eemalduda ja leiab end korraga jooksmas laial lagedal väl-

jal. Ta ees avaneb must aigutav kuristik. Eva jookseb siia sinna, ent ei leia ülepääsu . . .

Aga üle peab saama, säälpool seisab Lilly ingelvalge ilmutisena ja hüüab teda:

„Eva, Eva!“

Äkki muutub õudne lagendik pimedaks. Ähvardav must pilv hõljub Eva poole, tuleb ikka ligemale . . . Ja seljataga aimab ta midagi hirmsat. Näeb pikka, kollast ja kondist kätt. Tunneb end sellest haaratuna ja kuristiku kohal hoituna . . .

„Siit ei pääse Sa üle,“ kuuleb hirvitavat naeru . . .

Eva hakkab vajuma, ent kukkudeski kuuleb Lilly hüüdu:

„Eva, Eva.“

Keegi raputab teda tugevasti.

Ta avab hirmunud silmad. Voodi ees seisab ema veeklaasiga.

„Mis Sul viga, et nii kisendasid? Ehmatasid mind ja Elsit. Vist Sa nägid halba und. Joo mõni lonks vett ja rahune. Ma istun Su juures veidi,“ ütleb ema rahustavalt siludes Eva juukseid.

II

Eva Elverile tulid surmamõtted.

Kummaline tühjustunne, mis sisenend varemaltilki, süvenes aina. Just nagu nägematu, kuid selgesti tajutav kaduvuse õhkkond oleks ümbritsend teda. Ei suutnud vabaneda melakoolsusest, kuigi püüdis seda varjata teiste eest. Eriti püüdis võimalikult vähe kokkupuutuda vennaga, kelle uurivad hallid silmad Eva arvates kõik nägid, mis sündis ta siseilmas. Emagi imestas, et miks Eva eemal hoidub suvitajaist ja tuttavaist hulkudes päevad läbi üksi metsas ja rannikul.

„Eks ta linnas saa küllalt seltskonnas viibida, las' toimib nii, kuis leiab parema!“ rahuneti viimaks.

Tihti võttis Eva paadi, sõites kaugele merele. Mõnus oli sõudmisest väsinuna pikutada paadis, jälgides üle taeva liuglevaid pilvi.

Pilved koondusid tihti imelikeks kujudeks. Suur laialisirutatud tiibadega lind, koondus ikka enam ja enam.

Nüüd oli ta naeratav lapsenäoke, paksupõseline, lokispäine . . . Ja nüüd . . . Hirvitav pääluu, õudsete silmakoobastega . . .

Heitunult pöörab Eva pilgud pilvetombult, ent õõnsad silmakoopad jälgivad teda kõikjal . . .

Miks tulevad sellised mõtted nüüd? Miks mitte siis, kui surm omi õudseid tiibu lehvitas valge linna kohal ja pea iga majast nõudis ohvreid endale. Ehk siis, kui veripunane revolutsioonilaine uhtus üle maa ja kahurite paugud valge linna majad värisema panid . . . Surm valvas igal sammul, ent tema, Eva, liikus selles õhkkonnas, ilma, et kordagi mõelnud oleks, et riskeerib eluga, käies vabatahtlikult toidu- ja veemuretsemise ekspeditsioonel . . .

Oli vaid isesugune ülev tunne, et on vaba meeletust hirmust, millist tundsid teised. Isegi mehed värisid ja ei julgenud keldrist välja tulla. Evale tundus see äärmiselt naljakana.

Kord toidumuretsemistekonnalt tulles, jooksis kusagilt võlvialusest välja pikk, maani ulatuvas kuues kogu, hirmul silmi ja paljas päi. Sasis pikad juuksed lehvisid tuules, ja näos peegeldus meeleu hirm.

Eva tundis seda isikut. See oli lähedal asuva Vene kiriku preester „isake Boris“. Paanilises hirmus tahtis preester mööda kivitreppi alla pageda.

„Isake Boris, kuhu jooksete? Lähete just laskepiirkonda,“ hüüdis Eva.

Too kokkus, vaatas segasi silmega ringi. Samal hetkel kahurite uuesti mürisedes heitis poolhullunud preester pikali ja palju vaeva maksis see Evale, enne kui suutis talle selgeks teha, et siijäämine elukardetav.

Nüüd istus preester keldris, tuhakarva hall näost, võbisedes ja risti ette lüües iga uue kahuri paugu puhul.

„Mu naine ja tütreke jäid majja . . . Too varises kokku . . .“ hoigas ta vahetpidamata.

„Isake, teie ei tohi meeltheita, eks see ole Jumala tahtmine“ troostis üks istujaist. „Jumal on meid mahajätnud. Soodoma ja Komorra päevad,“ nuttis preester.

Ta jooksis välja, et vaadata, mis saanud preestri naisest. Alati ju olid ta käigud õnnestund, miks ka mitte nüüd?

Eva leidis maja, milles elanud preester tervena. Vaid aknad olid purustatud, ja üks nurk pisut kannatanud. Kõrval olev ühekordne majake vaid pakkus kohutavat pilti. Too oli täieline rusuhunnik ja kui preestri naine selles majas asus, siis oli küll asjatu otsida teda.

Siiski otsustas Eva vähemalt terveks jäänud majas otsida ja paljude asjatute katsete järele läks korda avada üht alumisel korral asuvat ust. Säält leidis väriseva naise ühes lapsega. Et laskmine vahepääl veidi raugenud, usaldas too viimaks kaasa tulla.

Miks ei tulnud Eva Elverile siis surmamõtted ent nüüd tulevad?

Meelistab end haigena. Näeb lahkett hallipäist arsti kummarduvat oma üle, kuuleb murelikku sosinat: 40,6⁰.

„Kas tunnete mind? küsib arst. Evale tundub küsimus veidrana. Miks ei peaks ta tundma arsti, kes neil majas alaline külaline.

Kuid imelik, dr. Kostrov ja tädi Ljuba hakkavad kaduma mingisugusesse uttu, ent siis selgineb jälle veidi.

Eva tunneb, kuis dr. Kostrov hoiab ta kätt lugedes pulssi.

„Kui palavik vaid mõne kriipsu võrra veel tõuseb . . .“ sosistab arst ja siis kaob korraga

kõik nagu kaetuna läbipaistmatu linikuga . . .

Ent teisel päeval oli palavik langenud veidi ja vana doktori hääd silmad palju rõõmsamad.

„Väike vahva tüdruk. Oleks kahju olnud teda ära anda. Ent nüüd on suurim hädaoht möödunud.“

Ja tulles järgmisel päeval asetab arst lauale suure kimbu Eva armastatud lumikellukesi. Aga Eva peab kaua veel kannatlikult lebama, sest igal pisemalgi jõupingutusel tõuseb palavik uuesti.

Oo, palju kordi on Eva Elver surmale silmi vaadanud, ent mingisugune fataalne, nägematu käsi hoidis teda.

Oli see ainult juhus? Miks pääsis siis tema alati kui hävitav surmatants paljuid kaasa kiskus? „Jumal hoidis Sind Eva Elver. Sa oleks hukkunud siis . . . Sa oleks pääsmatult kadunud kui oleks taband sind siis mõni kuul.“

Hukatus . . . Milline haigutav kuristik ses ainsas sõnas! Kas ainult selleks elataksegi, et neelaks viimaks kõik too haigutav, must kuristik — surm?

Ei. Eva Elver ei taha surra veel. Ta on veel noor ja elu mitmeti huvitav. Ta ei tahaks tegeleda surmamõtteiga, aga ei suuda kuidagi vabandada noist. Nägematult heljuvad nad ta ümber, iga närtsiv lill, isegi vikati ees langev hein sisendab noid.

Ah, miks öitseb siis kõik ja on nii kaunis, kui ta olemasolul pole ometi mingit mõtet? Ei ühelgi elaval oleval pole pääsu tolle õudse hirmuvalitseja, surma eest. — Paratamatult sammume talle vastu, teades või teadvusetult, tahes või tahtmata . . .

Surm Damoklese mõõgana ripub su päakohal ja iga viiv võib ta tabada sind.

Üks päevist, mis oled üle elanud palju kordi, üks neist on sinu surmapäev . . . Ta tuleb . . . Eva Elver, võib-olla, üsna pea . . . Siis langed närtsiva heinana ja sind ei ole enam . . . Aga igavene elu? . . . Elu päale surma . . . Too elu millest kõnelevad usklikud ja mida usub Unogi.

Kui tõsi on too elu, mis ootab sind siis igavikus Eva Elver? Oled sa mõelnud sellele juba? Oo, Eva tahaks küll, et oleks elu igavene. Et ei kaoks ta kord tühjusse igavesti . . . Too mõte on hirmus . . . Süda tal peksab vangistatud linnuna puuris.

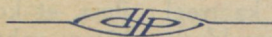
Oo, igavene elu . . . igavene elu! . . .

Oo, Sa suur nägematu jõud, kes päästis sind alati, kes juhtis su teid läbi surma ja hukatuse, Sa kõikvõimas fataalne käsi . . . Kui sa vaid tundma õpiks teda, kui sa leiaks ta . . .

Siis, jah ainult siis maksaks elada . . . Kas ei kuule sa ta jalaasteid . . . Juba ta tund on tulnud ja ta läheneb sulle . . .

Ole vait, Eva Elver ja — usu . . .

* * * (Järgneb.)

Dige tarkus. (Järg.)

Ühel päeval surm tema majja külaliseks tuli ja ühe armja lapse enesega kaasa võttis, siis ei unustanud ta ka furnu-talitajaga tema hingeõndsuse üle rääkida. See jutustas hiljem, et ta elus üksti asi teda nii liigutanud ei ole, kui see, et kurb naine omas raskest valus veel aega leidis tema hinge eest muretseda.

Jegi jõuetu inimene võib veel Jeesusele tööd teha.

Mul on üks tuttav naisterahvas New-Yorgis, kes elu külluse ja mõnuse maha jättis ja töötama läks langemate jekka. Ühel päeval läks talle korda üht sügavastilangenud tütarlast viia Jeesuse juure. Tal ei olnud enam palju päevi elada ja et ta peavarjuta oli, võttis minu tuttav teda oma majja korterisse.

MONDASUGUST

Euroopas räägitakse 120 keelt, nagu Strasburgi prof. Greniu kirjutab. Esmisel kohal olub Saksa keel, kuna teda emakeeleks kõneleb 80,9 mil. inimest, siis Wene 70 miljoni, Inglise 47,2 milj. j. n. e.

25.000 hiinakristlast, tapeti pöckeritemäsu ajal Hiinas, nagu viimased uurimised Vatitani poolt tõendavad. 367 neist märtritest tahetakse võtta katoliku kiriku pühikute sejuksie.

„Niepererõwka“ ehk lakkamata töönädal Venes näib luhtuvat, nagu „Swestija“ juba sunnitud tunnistama. Teeb palju segadusi ja raskusi. Niepererõwkaist saadik olla ametialutistes asjad väga kasvis, nii on paljud alutised juba omal algatjel sellest loobunud.

Brantsusmaa kaitse täinslikum maailmas. Saksa piiril on 400 km. pikkune piiriilin kõige moodsamalt kindlustatud maa all. Wäljas maa peal aga kaswawad akaatsia puhmad ja lillekumbid, mis warjavad endis loomustorne ja kahu-reid, mis kui maa alt fertiwad üles. Maa all aga on moonalaod, elektriraudtee jaamad, laataretid, jaamad j. n. e. suured maaalusjed linnad, mis kaitstud mürgaaside sissetungi eest. Miljoniliste waenlaste wägede wastu ei wajaiks see 200. tuhat meesk, kuid need peawad olema kogemud maaalusje masinawärgiga ümberkäimises.

Nii tehakse siis suuri sõnu rahust nägematult kindlustatke mulla all. Inimesed ise ei usu oma rahuaateisje.

Wana effitus uues kuus. „Tõsised piibliuurijad“ on hakanud Saksa maal endid nimetama „Rahwuswaheline Piibli Üliõpilaste Seltskond“. Rende kirjastuse nimeks on: „Magdeburgi Piibli maja“.

Saksa maal tahawad turnerid, wabamõtlejad (jumalajalgajad) ja sotjalistid ühisi lastetööd wõimsalt alata. Millised tagajärjed sellel saawad olema, võib juba ette arvata. Kõik haarawad noorfoo järele!

Ufuwastane ülikool awati Moskwas 15 märtsil. See on waba ka teiste maade üliõpilastele. Kuuldawasti on mitmed Saksa üliõpilased endid juba ülesannud, et oma kodumaal ufuwastast wõitlust pidada.

Sõjakoleduste muuseum. Maailmasõda armudes ja tabelites. Hiljuti awati Pariisis ühingu „Moore wabarigi“ poolt „Sõjakoleduste muuseum“. Muuseum pole wäljapanekute poolest veel eriti rikas, kuid waadeldes neid esemeid ja tabeleid, mis seal wälja pandud, on küllalt, et põlastusega meelde tulebda ilmasõda ning ära needa jutud uuesti sõdadest.

Ühel hiiglatabelil on tähendatud andmed: Ilmasõja ajal mobiliseeriti ükste 60 miljoni inimest. 12 miljoni neist

Kui Delia, nii oli tütarlapse nimi — surma ligi oli, kirjutas ta oma endistele sõpradele, kesledega seltsi patuteed oli käinud ja kes osalt manglates istusid wõi mujal suurlinna õelusjeoobastes ümber hulkusid, Päästjast Jeesusest Kristusest. Neid, kes wanglas ei olnud, palus ta oma juure tulla. Minu tutaw jutustab: „Terwed trobikonnad langenuid mehi ja naisi liikusid trepist ülesse ja alla, et Deliat näha, ja ma tean, et suria Delia sada lootuseta inimest New-Yorkis õnnis-tegija juure wiis.“

Kas see ei tee meile häbi? Annaks Jumal, et teie südamed saaksid pühast tulest põlema süüdatud, et teie püha Waimu wõidmise anni saaksite ja töösse lähetsite üffikute hingede juurde! (Järgneb.)

ja i kas surma ehk suri haawadesse (iga 5 mobiliseeritu peale 1). 7 miljoni langes sõjawangi, miljoniid rahuliku elanikuid hukkusid linnade ja külade pommitamise ja epi-deemiade tagajärjel.

Palju maksis ilmasõda, selle peale wastab Brantsuse kindral Devigne — 337 miljardi dollarit! Kui see raha oleks olnud kuldrahas, siis oleks wõinud sellega täita 400 rongi, iga rongis 30 wagunit. See kullarong oleks kümneid kilomeetreid pikk olnud.

Weel üks wõrdlusarwestus. Kui kõiki ilmasõjas surma saanud matta külg külje kõrwale ühte jookkraawi, see oleks läbiastanud kogu Euroopa ja Aasia, Pariisist Bombayse.

Räitujel on wälja pandud Brantsuse kaart, mille keskel suur tume laik. Nii palju on ilmasõjas hukkunud ainult Brantsuse kodanikke. Wäerinnal häwines kuue Brantsuse departemangu rahwas, ehk teistid õeldes, umbes 2 miljoni elaniku.

Et sõjakoleduste pilt täielikum oleks, on seintele seatud üleswõtteid Champagne'i lahinguwäljabelt, kus waft hiljuti leiti Verduni lähedalt matmatult 12.000 Brantsuse sõduri luukered. Kuuldust ei tahetud uskuda ja leidu sõitis isiklikult waatama pensioni-minister. Parlament järgmisel päewal assigneeris 50 miljoni franki surmuhade sängitamiseks. Palju on aga weel mujal matmata surmukehi, keda katub waid õhuke, peale-tuisanud liiwakord.

Kui see raha, mis wälja anti ilmasõja ajal suurtükide, laskemoona ja mürgiste gaaside walmistamiseks, otstarbekohaselt oleks kasutatud, oleks wõidud igale prantslasele ehitada uhte maja, mis ümbritsetud aiaga. Ja raha oleks weel niipalju üle jäänud, et igale prantslasele auto kinkida. Wõrdlusseks olgu weel toodud, et ühe riisteleja ehitus sama palju läheb maksma kui aed-linn 225 willaga.

Õp. Luther †. Tartus suri kopsupõletiku tagajärjel ülikooli Saksa kog. õpetaja Ralf Luther. Tema alustatud on kirikus toimim „Jeesuse sõprade“ noorte selts. Atlantis mehena töötas käsitäes teiste ringkondadega ja püüdis kogu oma elus ning töös toimida saadud walguje kohaselt.

Nathan Söderblom, Rootsi peapiiskop suri hiljuti operatsiooni tagajärjel. Oli alliantismeele mees, kuid kalbus liberalismi poole. Eestis on käinud mõned korrad, muuseas õnnistas ametisse piiskop Kufe.

„Jesanda päewal“ R. Kaupsi raamat viimase aja sündmusist on ilmunud. Pakub selge käsituse selles küsimuses. Hind 175 senti.

Wudapesti Euroopa pühapäewakooside liidu konverentsile sõitid Eestise: A. Ruun, E. Rosenstranch, T. Korjus, E. Kili-met, J. Sõrra ja õp. Hasselblatt.

KODUMAA TEATEID

Sed Leida Hammer ja Ester Sirotkin weetsid oma juvepühuse kodumaal ja sõitsid juuli lõpul jällegi tagasi Inglismaale, et jatkata õppimist ja ettevalmistust misjonitööle Egiptuses. Jätsid tundu neid omas armus!

Marvas pidasid 18. juulil C. E.-lased wabaõhukoosoleku Zoornu laulupeo platfil, Kongitärgus mindi läbi linna, milles taasa aitasid mõned päästearmeelased trummiga. See on hea Kristustü fõitjale wiia. Kandtu see külv wilja!

Liidujuhataja külastas oma puhkeajal Haapsalu ühingut, ja pidas koosolekuid Wormsis ning Noarootsis õp. Tannebaumi pool. Wormsis on olnud mõõdunud talwel ärkamine.

Haapsalu noored pidasid 12. juunil wennaste palwelas noorsoo koosoleku. Kõnelejaid oli mitmest poolt, aitas laulus taasa külastama tulnud Noarootsi C. E. laulukoor. Carnased külastamises mõjuwad elustawalt ja olets hea neid mujalgi praktileerida.

Loterii liidu heaks korraldasid Haapsalu noored 23. juulil. Palju wäärtuslikku oli loosite valmistatud kaasaaitajate poolt. Hea eeskuju nii liitu toetada raskel ajal. Palju tänu waewa eest!

Wäljafõite weoautodel, mootorpaatidel ja jalgratastel on korraldanud juwehoogajal mitmed ühingud. Ongi see kõige odawam ja kiirem liikumise abinõu. Kõik peab ewangeliumi kuulutuseks taasa aitama. Nii on Tallinna noored teinud fõite Wiimsi, Arukülla, Watsla, Noarootsi, Paide, Koje-Uuemõisa, Kurna; Haapsalu omadel algas see fewadel 1. mai fõiduga Ribalaste, siis merefõit Wormsi saarele kahte puhku ning pikem ringreis laulukoorega 26. VII. Martnaste ning Kirblaeste, kus

firitus korraldatud koosolekud ja Paliwerre 19. VII ühes meto disti noortega. Karwa noored tegid ka tänawu oma tawalise fõidu jhusale Waikele järwele, wõib olla on ta muid reise tehtud, kuid pole taabunud selle kohta lähemaid teateid. Paide noored ka wist on kasutanud peale konverentsi aega selleks, et ümbruskonna tööpõlde hoolbada. Ka Tartu Sakja ja Tallinna Wene omad on töötada püüdnud. Jätsand õnnistagu kõike seba küllwi!

Riiga, Rajariifide C. E. konverentsile, sõitis Eesti paarikümne õjawõtja ümber, Soomest 6. Wähem ülewaatlik kirjeldus ilmub pea meie ajakirjas. Konverents oli hea.

Baptisti noored pidasid oma ülemaalist konverentsi tänawu Tartus. Sawõtt elaw, **Metodisti E. L.** konverents peeti Ratweres, millest küllalisen oja wõttis õp. Salmi Soomest.

Kuila ühingu aastapäew oli Jaanipäewal. Külastasid w. w. Sink, Pittjaan, Weinwald j. t. Palju armu uueks aastaks!

Uflit üliõpilaste grupp pidas tänawu oma konverentsi Jänebal. Oja wõttis ta üks Soome esindaja. Arwuliseks kaswab liikumine ante uflit-abiturentide arwel. Wäike algus on järjekindlalt kasvannud. Andtu Zumal armu, et see rühm wõiks olla tõsise Kristuse elu esindajaks ja edasitandjaks atadeemilise noorsoo keskel, kus paljugi südamepimedust. Praegu on uflitite peaeagu fõigis teadustondes. Mitmed lõpetanud ülikooli töötawad oma erialadel, arstidena, inseneeridena, metsateadlase ametis, pädagoogidena j. n. e. üks ifegi misjoniarstina Egiptuses.

Järgmine rajariifide C. E. konverents peetakse 1. 3. a. tulewal aastal Tallinnas Immaanneli firitus.

VÄLISMAA TEATEID

Egiptuses C. E.-laste tööst kirjutab üks nende juht egiptlane: „Minne weene, mis moslemisi Kristuse juure wiib on dünaamiline kriislik fõprus, wõõraste wastuwõtlikus ja fõbralikus. Pärismaalaste C. E. ühingud saawad olema, ujun ma, juuremaks misjoni jõuts, kui lajad anglikski misjonärid.“

Siinaist teatab liidujuhataja dr. P. Frank Price järgmiselt: „Tõõ büroos läheb edasi. Oleme oma mõlemate sekretäride üle õnnelikud. Mr. Chow on läbi- ja läbi ewangelist. Ta peab

juurepäralisi ewangelisatsoon- ja äratus koosolekuid. Praegu on ta Wõma-Hiinas. Jgal pool wõetakse teda wastu ja ta lahtab igat wõimalust, et C. E. töõd edasi wiia. Ta reisitegewus on meile väga kasulik.“

Mr. Chen on büroos väga hoolas. Tänu tema agarusele anname praegu wälja oma ajakirja endise presbüteriaani misjonilehe asemel, et sammude pidada rahwastega, kes misjonäre wälja laadawad.

Väljaandja: Eesti Usklikkude Noorte C. E. liit.

Vastutav toimetaja: P. Sink. Toimetuse aadress: Tallinna, Koidu t. nr, 68 b—6.

1850

HELSINGI RIIDEKAUPLUS

omanik M. KABAL

Tallinn, V. Karja t. 7. Tel. (2)12-09.

Siidi, villase, linase ja pesuriide kaubad.

Mööbliriided, põrandariided, vaibad, aknakardinad j. n. e.

Hinnad õiglased ja odavad.

Teen iga-
juguiseid

kellasepatõid.

Tellimised palun ära anda: Tallinnas, Wilhardi tänaw nr. 3—10 (hoowis).

Terwitades w. G. Henny.

Kas Teie loete igapäew Piiblit?

Briti ja Väljamaa Piibli Selts Eestis võimalt dab kõigile oma mitmekesisest väljavalikuskohase Piibli leida.

Külastage Depood! Rataskaevu 4 Tallinn.

Usklik hambaarst pr. M. Sacharias.

Plombeerim., kunstl. hammaste parandamine.

Vastuvõtmine 11—1 ja 4—6.

Lai t. 7—3.